

Erabiltzaileen Jardunaldi Sektorialaren Agiria

Mugikortasun Iraunkorraren Planaren Aurreproiektuaren aurretiko kontsulta
prozesuen Hasiera Agiria

Nafarroa 2018-2030

Iruña Nafarroako Garraio Zerbitzuaren Bilera Aretoa. 2018.ko ekainak 15

Parte Hartzaileak:

- **Aniana Alfaro (INDJ)**
- **Vanesa Alonso (ANFAS)**
- **Nerea Arana (CERMIN)**
- **Mar Basail (INDJ)**
- **María Castejón (21 Proiektua)**
- **Daniel Echeverría (Garraio Zerbitzua. Nafarroako Gobernua)**
- **Ion Erro (21 Proiektua)**
- **Iruña Erro**
- **Eneko Etxeberria (ORAINTE)**
- **María Flamarique**
- **Valentín Fortún (CERMIN – ONCE)**
- **Asier Garatea (ZeGazte)**
- **Eneko Garrido (ZeGazte)**
- **Miguel Garrido (CJN-NGK)**
- **Valentina Holguín**
- **Mikel Hualde (ZeGazte)**
- **Miguel Angel Jiménez de Cisneros (Garraio Zerbitzua. Nafarroako Gobernua)**
- **Pedro Lacunza (Nafarroako Berdintasunerako Institutua)**
- **Alberto Lázcó (IRACHE Kontsumitzaileak)**

Gai zerrenda:

- ✓ Garraio Zerbitzuak proposatu duen gidoiaren aurkezpena
- ✓ Lan egiteko erabili behar den metodologiaren azalpena.
- ✓ Eztabaida Jardunaldia talde sektorialen arabera:
 - **Genero taldea.**
 - **Gazte taldea**
 - **Mugikortasun unibertsalaren taldea.**
 - **Erabiltzaileen taldea.**
- ✓ Talde sektorialen partekatzea.

1. Garraio Zerbitzuak proposatu duen gidoiaren aurkezpena

Miguel Ángel Jiménez de Cisneros, Nafar Gobernuako Garraio Zerbitzuaren Zuzendaria, PITNA onesteko prozezuaren berri ematen du. Mugikortasun Iraunkorraren Planaren inguruan egiten ari den parte-hartze prozesua aurkezten du, Planaren zirriborroa eta Jardunaldian lan egiteko gaien gidoia aurkezten du

2. Lan egiteko erabili behar den metodologiaren azalpena.

21 Proiektuko Ion Erro erabili behar den metodología azaltzen du. Hiru tailer ezberdin egingo dira; genero, gazte eta mugikortasun unibertsala. Beharren lehentasun bat egingo da eta eztabaida bai izango da gero. Eztabaida eta gero ateratako ondorio gustiak partekatuko dira.

3. Eztabaida Jardunaldia talde sektorialen arabera

- Genero taldea.
- Gazte taldea
- Mugikortasun unibertsalaren taldea

4. Talde sektorialen partekatzea

Talde desberdinetako eztabaidak partekatzen dira. Landu diren gaiak hauek izan dira:

Mugikortasun unibertsalaren taldea

- Honako puntuei garrantzia eman zaie:
 - zerbitzuei heltzea,
 - mugikortasun unibertsalari heltzea,
 - garraioaren gobernantza,
 - Lurralde antolamenduko politikak eta hirigintza
 - Komunikazioa, trebakuntza eta sentsibilizazioa mugikortasun jasangarrian

- Mugikortasun Iraunkorraren Planaren (PDMS) testua berrikusi behar da eskuragarritasun unibertsalaren Eskualdeko Legearen onarpenarekin, hau da, transbertsala eta PDMSi eragiten dien zuzeneko ekintzak barne hartu behar ditu: garraioaren ezaugarriak, oinezkoentzako ibilbideen hobekuntza, bateragarritasuna eta oinezkoen eta txirrindularien arteko bizikidetza, informazioko errepideetara sarbidea, gizarte klausulak, egungo zerbitzuen ostatua
- PDMSNen sartzeari gomendatzen da
 - UNE 170001-01:2007 Eskuragarritasun Unibertsala. DALCO
 - UNE 170001-02:2007 Eskuragarritasun Unibertsala. Eskuragarritasun kudeaketa sistema
 - UNE 170002. Seinaleztapenaren erabilerraztasun-eskakizunak
 - UNE 1531001:2018. Irakurketa erraza.

- Iruñerriko Hiri Garraioaren Sistema

- Burdin langetara sarbidea
- Informazio panelak markesinetan, soinudun informazioa villavesetan (barnekoa eta kanpokoak)
- ekuliburu praktikoak sortzea,
- Irisgarritasuneran prestakuntza beharrezkoa da Garraio Sistemako sisteman parte hartzen duten eragile guztientzat
- Oinezkoentzako espazioen elkarbizitza. Bizikletariak eta beste garraio motak
- Pertsona guztien segurtasuna azpimarratzea izan behar da PDMSren funtsezko helburua
- Mugikortasun unibertsaleko materialen prestakuntza eta sentsibilizazioa sustatzeko neurriak ezartzea
- PDMS aren garrantzia: Garatu beharreko ekintzak identifikatzea, baita ekintza horiek nola gauzatu behar diren ere. Administrazioek eta eragile sozialek ekintza horien aplikazioa jarraitzeko beharra gehitzea

Gazte taldea

- Mugikortasun iraunkorrak lurraldea egituratzeko balio behar du: PDMSk landa inguruneke diskriminazioari aurre egin behar die
- Hiriko biztanlearen mugikortasun berdina ematen dituzten mekanismoak sustatzea: lana, hezkuntza, osasuna eta aisia zerbitzuak eskuratzea.

- Garraio modalitate berriak garatzea: auto-partekatzea, eskariaren garraioa, garraio pribatuaren eskaintza eta eskaria partekatzeko komunikazio-plataforma bat sortzea.
- Ibilgailuen kooperatibak sustatzea, erabiltzaile askoren artean erabiltzeko
- Landa-eremuetatik hiriraino dauden desplazamentuak begiratu behar dira doaineko zerbitzua jartzeko
- Garraio iraunkorraren alokairu publikoaren eskaintzea handitzea: bizikleta, bizikleta elektrikoak eta motozikletak, scooter elektrikoak. Autoak alokatzeko zerbitzua iraunkorraren ("auto togo") eskaera aztertu
- Mugikortasun iraunkorra errazteko politika tarifa barne hartzen duen politika berria behar dugu, gaur egun dauden diskriminazioekin bukatzeko: landa ingurune batean bizi diren diskriminazioa, ezintasuna, errenta, adina, etab.
- Nafarroako barneko transbordaketa intermodalen politika orokorra garatzea: jatorria eta azken helmuga.
- Zonaldeen arabera tarifak martxan jarri
- Ordainketa sistema bateratzea, txartel bakar baten bidez. Ordainketa sisteman, ezarritako tarifa aplikatuko litzateke, dagokion deskontua jasotzeko eskubidea duten pertsonekin
- Gaueko zerbitzuak eta lanaz kanpoeko orduetan mugikortasunaren eskaera bete beharra: Hiriguneetako zerbitzu eskasia dago eta autobus-garraioa eta taxiaren arteko landa-eremua ez da existitzen
 - "Joan-etorri" autobusak bultzatu es bakarrik landa eremuetan baizik era baita Iruñerrian
 - Beharren arabera garraioaren garapena. Garraio publikoaren tarifa berberarekin
- Ibilgailua ezin daiteke izan mugikortasun politikaren ardatza. Bizikleta bultzatu beharra dago. Beharrezkoa da kultura aldaketa bat egotea bizikleta, ibilgailu eta oinezkoen artean
 - Neurriak:
 - Azpegiturak erabilera ezberdinetara egokitu
 - garraio iraunkorra sustatzeko zigorak erabili

- Oinezkoen eta txirrindularien segurtasuna bermatzeko egiturazko neurriak hartu
 - Trafikoko zigorrak trafiko-kodea urratzen dutenen garraiobideen egokitzapena egokitzea, baliabide bakoitza arrisku posible batera egokitzeko..
- Telekomunikazioen aldeko Interneteko konexioaren kalitatea hobetzea tele-lana eta telelaguntza handitzeko, mugikortasun beharrak murrizteko helburuarekin
 - Tarte laburreko trenbidea bultzatu, lehendik dagoen azpiegituran oinarrituta, dauden geltokiak eta geltokiak erabiliz, bai irekiak eta bai itxita daudenak
 - Energia fosilen ordezkapena, oro har, energia alternatiboen bidez

Genero taldea

- PDMSan ez da emakume hitza agertzen, eta bere ildo estrategikoan ez da generoa onartzen
- Faltan botatzen dira prozezu hauetan generoan aditua diren profesionalak
 - Sexu aldagaiak Planaren adierazle guztietan sartu
 - Genero ikuspuntua onartu eta baita kontuan hartu landa eremuetan garapena bultzatu.
 - Emakumeak eta gizonezkoak garraio publikoa gauza ezberdinetarako erabiltzen dituzte: menpekotasuna daukaten pertsonak, orduen erabilera ezberdinak, aulkitxoak...
 - Emakumeen segurtasuna bermatzeko neurriak ezartzea. Bai garraio publikoan bai oinez joateko orduan. Beldurra izatekotan kalean "toki seguruak egon beharko lirateke.
 - Segurtasun mezuak ez dira bakarrik neska eta emakumeei zuzenduta egon behar. Mutil eta gizonezkoentzat mezuak sortu behar dira. Artista gazteak erabili hezkuntza mezuen kontzientzia areagotzeko
 - Gaueko garraio publikoa indartu eta trafiko txikia duten eremuetarako eraman
 - Ekonomia feministas PDMS.an barneratu. garraio publikoaren erabilera ebaluatu oso feminizatuak dauden jardueretarako: zaintzari arreta, zerbitzu publikoak, haurren mugikortasuna
- Irisgarritasun Planan es da genero ikuspuntuarekin bateratzen.
- Adinaren aldagaia zeharkako karakterearekin bat ezartzea, aldagai honen arabera mugikortasun erabilera ezberdinak egin daitezke.
- PDMSn Nafarroako lurralde errealtatearen mikroanalisi sartu
-